

Beszámoló a 2021. évről

KVIK Idegenforgalmi Szakkönyvtár

Az Idegenforgalmi Szakkönyvtár a vírushelyzet miatt kialakult nehézségek ellenére feladatait hatékonyan, az olvasói igényeket figyelembevéve látta el. A fennálló helyzet miatt sok szolgáltatását átalakította, minden lehetőségével igyekezett a hallgatókat kiszolgálni.

A hallgatói kéréseknek megfelelően témakutatást végzett, az olvasók előre egyeztetett időpontban átvehették a dokumentumokat vagy a szükséges részeket és folyóirat cikkeket megkapták beszkenelve, emailben.

Szakmai feladatok ellátása

Könyvtári szolgáltatások minőségének biztosítása, fejlesztése

A vírushelyzet miatti zárvatartás, majd korlátozott nyitvatartás a hagyományos szolgáltatások helyett előtérbe helyezte az online szolgáltatásokat. Ez a hagyományos szakmai feladatok mellett erősítette a telefonon, email-ben történő szaktájékoztatót, dokumentum ajánlást. Továbbra is készültek témafigyelések, frissült a Tudástár, az ezt igénylő szakemberek számára havonta készült témafigyelés, a Turizmus Tanszék oktatói negyedévente megkapták az idegen nyelvű szakfolyóiratokból összeállított tematikus idegennyelvű szakkibliográfiát.

A könyvtári honlapon folyamatosan frissültek a távolról elérhető szolgáltatások magyar és angol nyelven. A változásokról a könyvtári integrált rendszer segítségével hírlevelet kaptak az ezt igénylő beiratkozott olvasók.

Képzések, továbbképzések

Az őszi félévtől az Elektronikus Könyvtár bezárása miatt, az adatbázisbemutató órák és a hivatkozáskészítő tréningek egy része a könyvtár olvasótermében zajlott. A hivatkozáskészítő tréningek egy részét Kóger Dóra tartotta, aki teljes mértékben elsajátította a Harvard féle hivatkozás módszerét, a tréningek mellett egyéni segítséget is nyújtott a könyvtárhasználóknak személyesen és online formában.

Kóger Dóra: Harvard féle hivatkozási rendszer használatának elsajátítása – belső képzés. Brakszatoriszné Jankó Tímea irányításával részt vett Kóger Dóra és Herczeg Renáta, szakmai anyag a KVIK Könyvtárai által, a Ruskin Egyetem Reference Guide-ja alapján készített útmutató.

A szakmai tanfolyamokon vettek részt:

- Csapó Levente: Digitalizálási munkafolyamatok a könyvtárban
- Bakonyi Andrea: Közgyűjteményi digitalizálás – Fehér Könyv online workshop

A tanfolyamok segítséget jelentenek az alapítványi támogatásból elindult digitalizálási folyamatban.

A Könyvtár állományának alakulása / Gyűjteményszervezés

2021. december 31-ig 1868 darab könyvvel gyarapodott a könyvtár, ami több mint háromszorosa az előző évinek.

A gyarapodás legnagyobb forrása az Elektronikus könyvtárból átkerült 1554 dokumentum, ami az angol nyelvű turizmus szakirodalom mellett idegennyelvű szépirodalom.

Az idegennyelvű turizmus szakirodalmát jelentősen frissítette a Fondation pour la Formation Hotellerie szakkönyv támogatása. 47 db újonnan megjelent szakkönyv került beszerzésre 637.629 Ft értékben.

A Mikes Program keretében is sok könyv került a könyvtárba, ezek témájukat tekintve elsősorban az archívumba kerülő helyismereti munkák és idegennyelvű szépirodalom.

Ebben az évben a svájci alapítvány és az ODR támogatásnak köszönhetően alig történt könyvvásárlás a könyvtári költségvetésből, miközben sok fontos szakirodalom beszerzésre került.

Az Országos Széchényi Könyvtártól kapott kötelezpéldányok mind friss útikalauzok és helyismereti munkák, a kölcsönözhető állományba kerülnek, míg a Mikes Program által kapott dokumentumok elsősorban a turisztikai archívumot gazdagítják.

Az ajándékba kapott szakkönyvek nagy része kutatóktól, szakemberektől kerül a könyvtár birtokába.

A gyarapodás összetétele a beszerzés módját tekintve a következő:

• Elektronikus könyvtár által átadott dokumentum	1554 db.
• Fondation Hotellerie támogatás	47 db.
• Mikes:	120 db.
• Kötelezpéldány:	54 db.
• ODR támogatás	61 db.
• Ajándék:	18 db.
• Vétel:	14 db.

Az előfizetett folyóiratok száma csökkent az előző évihez képest. Egyik oka, hogy megszüntettük a párhuzamosságot a KVIK könyvtári beszerzéseinél, a másik pedig, hogy ebben az évben is megszűnt, vagy ingyenesen, online elérhetővé vált néhány folyóirat, amire nem folytattuk az előfizetést.

Továbbra is figyeljük az online szabadon elérhető turisztikai szakfolyóiratok megjelenését, közülük kettőnek a tanulmányait a kiadóval való egyeztetés után a katalógusunkba, tárgyszavazva feldolgozunk, a többi online előfizetett szakfolyóirathoz hasonlóan.

Az idegennyelvű szakfolyóiratok többsége Q1-Q2 minősítéssel rendelkezik, elérhetők az Egyetem IP címein, vagy VPN hozzáféréssel, kereshetők a kiadók honlapján. A szakfolyóiratok cikkeit a könyvtári integrált rendszerrel feldolgozzuk, tárgyszavazzuk, azok az OPAC-ban is kereshetők. 2020-ban 2758 folyóiratcikk került feldolgozásra.

A könyvtárban levő dokumentumok mellett fontos az online elérhető előfizetett és nyílt hozzáférésű tartalmak ajánlása, népszerűsítése. A honlapon való közvetett megjelenítés mellett, ahol van rá lehetőség, a könyvtári katalógusban is szerepeltetjük a műveket.

Könyvtárhasználat – szolgáltatások

Beiratkozás, könyvtárlátogatás

2021-ben a könyvtár a vírushelyzet miatt korlátozottan volt nyitva, vagy zárva volt. Ennek köszönhetően a beiratkozott olvasók száma nem emelkedett az előző évihez képest. A vírushelyzet megváltoztatta a könyvtárhasználók szokásait is, kevésbé jellemző a könyvtárban való kutatás, tanulás, inkább az előre megadott dokumentumok kölcsönzése, az online elérhető tartalmak keresése volt a jellemző.

	2020	2021
Regisztrált használó	1005 fő	1003 fő
Személyes használat	8040 fő	5760 fő
Kölcsönzések száma	5580 db	4054 db

Kölcsönzés, dokumentumszolgáltatás, könyvtárközi kölcsönzés

A könyvtárhasználati szokások érzékelhető változása okozhatta a kölcsönzések számának további esését.

A kialakult helyzetre való tekintettel továbbra is magas a referenzs kérdések száma, az igények teljesítéséhez igazodva a könyvtárosok ebben az évben is folyóiratcikkek, könyvrészletek szkennelésével segítették a hallgatókat

A könyvtárközi kölcsönzés száma ebben az évben csökkent, teljesített kérések száma 10 db, míg a más könyvtárakhoz küldött igények száma 3 db. volt. Minden tőlünk kért kérést teljesítettünk.

Honlap, OPAC, online szolgáltatások

A könyvtár honlapján, Facebook oldalán és a BGE kari oldalán folyamatosan hírt adott az aktuális szolgáltatásokról, segítette a felhasználók információhoz jutását. Havi rendszerességgel szolgáltatotta az oktatók/kutatók számára a kért témákhoz kapcsolódó témafigyeléseket, emailben, az adott cikkek, tanulmányok szkennelésével.

2021-ben tovább bővítettük és rendszereztük könyvtárunk honlapján a „Tudástárat”-at, melynek az online szolgáltatásokban, a szaktájékoztatóban nagy szerepe volt. A honlapon elérhető tartalmak mellett jellemző volt az OPAC használata a hozzátartozó funkciókkal, elsősorban az előjegyzés, foglalás, polcra készítés a népszerű.

A könyvtári honlapon új szolgáltatás az Online könyvtár, ami jelenleg 11 db digitalizált archív tartalom az idegenforgalmi szakoktatás kezdeteiből. Ezek az anyagok szabadon elérhetők, letölthetők. A könyvtár kialakításához a honlap frissítése megtörtént, korszerűbb, könnyebben kezelhetővé vált, mobilra optimalizálása megtörtént.

A szaktájékoztató során bemutatásra kerülnek az előfizetett adatbázisok és a szabadon elérhető adatbázisok is. A kollégák minden esetben felhívják a figyelmet a hivatkozás fontosságára, segítik a Harvard módszer alkalmazását.

Használóképzés – kompetenciafejlesztés

Az őszi félévtől az Elektronikus Könyvtár bezárása miatt, az adatbázisbemutató órák és a hivatkozáskészítő tréningek egy része a könyvtár olvasótermében zajlott. A hivatkozáskészítő tréningek egy részét Kóger Dóra tartotta. A létszámhiány miatt más kompetenciafejlesztő előadásra nem volt lehetőség.

Kulturális rendezvény ebben az évben nem valósult meg.

MTMT – Repoitórium

A könyvtár továbbra is gondozza, ellenőrzi a Turizmus Tanszék oktatóinak publikációit, támogatja az oktatókat a közlemények felvitelében, a pontos adatok megadásában. Lehetőségeinkhez mérve segítjük az idézések figyelését is. Az MTMT gondozása naprakész állapotú.

Kóger Dóra 394 publikáció felvitelét segítette ebben az évben.

Infrastruktúra

Az MTSZA támogatásának köszönhetően több eszközbeszerzés is megvalósult. Tavasszal új, nagyobb kapacitású fénymásoló/nyomtató/szkennert vásárlása történt. A digitalizáláshoz kisebb szkennert és hozzákapcsolódó OCR karakterfelismerő szoftvert és külső adattárolót szereztünk be.

A digitalizáláshoz külön munkaszoba lett kialakításra a dolgozói térben, ez is segíti a digitalizálandó anyagok védelmét. Ebbe a munkaszobába megrendelésre került össze egy új, korszerű munkaállomás monitorral, de ennek szállítása csak 2022. első negyedévében várható.

Az Elektronikus Könyvtár megszűnésével az onnan kikerülő dokumentumok egy része raktárba került. A dokumentumok befogadásához a raktár felújítására volt szükség, ami 2021. nyarán meg is történt. Az így felújított két raktárban a dokumentumok rendszerezése még zajlik.

2021. szeptemberében a nem felújított, hátsó raktárnál csőtörés történt. A gyors hibaelhárítás után 2021. februárjában kezdődtek meg a helyreállítási munkák, a dokumentumoknál történt kár felmérése csak a teljes javítás után következhet be.

Humánerőforrás

A Könyvtár állandó munkatársainak száma 2021-ben 2 fő. Az MTSZA támogatásával heti 25 órában szakmai gyakorlatos hallgató segíti a munkájukat.

A továbbképzéseken való részvétel, szabadság kiadása, betegállomány miatti helyettesítés csak a Kari Könyvtár segítségével oldható meg.

Gazdálkodás

2021-ban a könyv beszerzésre fordított összeg jelentős része alapítványi és ODR támogatásnak köszönhető. A folyóiratokra fordított összeg is csak kisebb mértékben emelkedett, ami elsősorban az árfolyamváltozásoknak köszönhető.

A Könyvtár saját bevétele 40%-al kevesebb mint az előző évben, ami reméljük, hogy továbbra is a vírushelyzet miatt kialakult zárvatartásnak és korlátozott nyitvatartásnak köszönhető. A saját bevétel értéke 208.695 Ft volt.

Társadalmi Felelősségvállalás

A Könyvtár 2006. óta fogadja a Bárczi Gusztáv Készségfejlesztő Iskola tanulóit, akik a Munkahelyi Gyakorlat Programban vesznek részt. Az értelmi sérült tanulók iskolaidőben hetente egy délelőtti látogatják a Könyvtárat, ahol felkészülnek a társadalmi és munkahelyi elvárásokra. Különbéféle egyszerű munkákat teljesítenek, mint például a hajtogatás, ragasztás, sorrendbe rakás stb. A Könyvtár munkatársai a tanulók számára feladatokkal készülnek és mindig jó kapcsolatot építenek ki velük.

Iskolai közösségi szolgálat keretében 4 tanuló segítette nyáron az Elektronikus Könyvtár dokumentumainak költöztetését. Ősszel 1 tanuló a raktárrendezésben, fénymásolásban vett részt.

Pályázati tevékenység

A Fondation pour la Formation Hoteliere svájci alapítványhoz benyújtott turizmus – vendéglátás témakörű szakkönyv pályázat sikeres elbírálást nyert 2020-ban. A 4715 € támogatásból az Idegenforgalmi Szakkönyvtár részére ebben az évben 47 db újonnan megjelent turizmus témakörű szakkönyv került beszerzésre.

A Magyar Turisztikai Szövetség Alapítvány pályázatán 8.700.000 Ft támogatást nyert a könyvtár Online könyvtár kialakítására. A támogatás időszaka 2021.02.14-2021.12.31. Ez alatt az idő alatt beszerzésre kerültek a szükséges eszközök (szkenner, karakterfelismerő program, fénymásoló, munkaállomás és monitor), megtörtént a vállalt archív anyagok digitalizálása (11 db) és a könyvtári honlap fejlesztése az Online könyvtár kialakításához. A digitalizált archívum induló témaköre „Az idegenforgalmi képzés kezdetei”, ami a két Világháború közötti közgazdasági szaktanfolyamok előadásából válogat. Az online könyvtárat a továbbiakban is gondozni, bővíteni kívánja a könyvtár. A projektben a főállású munkatársak munkáját szakmai gyakorlatos kolléga segítette.

Nehézségek

A Könyvtár működésében elsődleges nehézség a létszámhiány, ami sok esetben az állomány feldolgozás és a kutatókat támogató szolgáltatások lassulását, a könyvtári rendezvények esetleges elmaradását jelenti.

Betegállomány, szabadság vagy továbbképzés esetén a Könyvtár működése csak a Kari Könyvtár segítségével lehetséges!

Budapest, 2022. február 23.

Bakonyi Andrea

könyvtárvezető